

Олимпиада по математическа лингвистика — 2009 г.

Областен кръг, 12 април

Тема за V–VII клас (100 т.)

Задача 1 (35 т.). В таитянската азбука, създадена от английски мисионери въз основа на латиницата, има само 13 букви. С тези букви могат да се пишат всички думи на таитянския език (например *ihu* 'нос', *avae* 'крак', *fare* 'къща'). Обаче звученето на много думи, заети от други езици, се променя повече или по-малко (например *hamara* 'чук' от англ. *hammer*, *tonitera* 'консул' от фр. *consul*, *puta* 'книга' от англ. *book*).

На някои заети думи се потаитянчва само общият звуков строеж, а буквите, които не се употребяват в таитянски думи, си остават по местата (например *inika* 'мастило' от англ. *ink*, *seconi* 'секунда' от англ. *second*, *boti* 'лодка' от англ. *boat*), но думите пак се прознаят в съответствие с правилата на таитянския език.

- (а) Избройте 13-те букви на таитянската азбука.
- (б) Изкажете основното правило, на което се подчинява звуковият строеж на думите в таитянския език.
- (в) Напишете как се произнасят на таитянски думите *inika*, *seconi* и *boti*.

Задача 2 (40 т.). Дадени са изрази на персийски език, написани с български букви, и преводите им:

<i>собх-е якшамбе</i>	неделя сутрин
<i>шаб-е якшамбе</i>	събота вечер
<i>аср-е джом'е</i>	петък след обяд
<i>аср-е шамбе</i>	събота след обяд
<i>шаб-е джом'е</i>	четвъртък вечер
<i>панчшамбе собх</i>	четвъртък сутрин
<i>шамбе шаб</i>	събота вечер
<i>якшамбе аср</i>	неделя след обяд
<i>джом'е собх</i>	петък сутрин

Преведете на персийски: „четвъртък след обяд“, „петък вечер“. Ако мислите, че някой израз може да се преведе по повече от един начин, напишете ги и обяснете!

(Персийският език, наричан още фарси, е от иранския клон на индоевропейското езиково семейство. Говори се от близо 60 милиона души и е официален език в Иран, Афганистан и Таджикистан.

Знакът ' означава прекъсване на гласа по средата на думата, което се смята за звук в много езици. Под „вечерта“ се разбира времето след залез слънце.)

Задача 3 (25 т.). Дадени са изречения на табасарански език и преводите им на български в случаен ред:

<i>Узу уву агуразаву.</i>	Аз ви хващам.
<i>Учу учву бисурачаву.</i>	Ти ни търсиш.
<i>Узу учву бисуразаву.</i>	Ние ви хващаме.
<i>Уву учу агуравачу.</i>	Аз те търся.

(а) Определете кой превод на кое изречение отговаря.

(б) Преведете на табасарански:

1. Вие ме хващате.
2. Ние те търсим.
3. Вие ни хващате.
4. Ти ме търсиш.

(Табасаранският е един от североизточните кавказки езици. Говори се от около 100 хиляди души в Дагестанската автономна република в Руската федерация.)